

সন্তসার ।

প্রকাশক ।

শ্রীপূর্ণানন্দ গগৈ,

ও

শ্রীলক্ষ্মীনাথ শাস্ত্র ।

সন্তোষ ।

---

৩ বমানন্দ বচিত ।

শ্রীপূর্ণানন্দ গগৈ”ৰ দ্বাৰা

সংগৃহীত ।

শ্রীলক্ষ্মীনাথ শৰ্ম্মা

সাহিত্য-ভাণ্ডাৰ পুস্তকালয়’ৰ পৰা

প্রকাশিত ।

পোষ্ট জয়পুৰ,—আসাম ।

১ম সংস্কৰণ ।

কলিকাতা,

৬নং কলেজ-স্কোয়াৰ, সাম্য-প্ৰেসত,

সেখ আবদুল মতিফ দ্বাৰা

মুদ্রিত ।

১৯১৫ ।

মূল্য ১৮০ ছয় আনা মাত্ৰ ।

পাতনি ।

“এই পুথিখনি” সাধু সন্ত, মহন্ত, ব্রাহ্মণ বৈষ্ণব, শূদ্ৰ সকলোৰে লাগতিয়াল যেন ভাবি পুৰণা কৰিব সাহায্যত ইয়াক অতি যত্নেৰে সংগ্ৰহ কৰি প্ৰকাশ কৰা হ’ল । গুণগ্ৰাহী গ্ৰাহক ও পাঠক সকলে যেন ইয়াক আদৰেৰে গ্ৰহণ কৰি আমাক ভবিষ্যতলৈ এনে ধৰণৰ পুথি সংগ্ৰহ ও প্ৰকাশ কৰিবলৈ উৎসাহ দিয়ে(৬) আৰু যদি কোনোবা গিনিত ভ্ৰম অক্ষুণ্ণ দেখে, তেনে পাঠক সকলে ইবি কথা বুলি আমাক দুখ নিদি যেন নিজে নিজেই শুধৰাই লয় । মোৰ এই ফেৰায়েই সুহৃদৰ গ্ৰাহকবৰ্গ সকলৰ সমীপত (পাতনি) গোহাৰি জনালো । ইতি

নিবাস, মাজলীবাম, }
পোঃ জয়পুৰ, }
আসাম, ১৯১৫ । }

নিবেদনমিতি,
শ্ৰীপূৰ্ণানন্দ গগৈ,
সংগ্ৰাহক ও প্ৰকাশক ।

বন্ধুৰ প্ৰতি গোহাৰি ।

প্ৰিয় শ্ৰীযুত লক্ষ্মীনাথ শৰ্ম্মা, সভাপতিও
কুলপানীচিগা—জাজি ।

ডাকৰীয়া ।

মই আজি বহুত দিন অৰ্থৰ অভাবত এই সামান্য
সম্ভাৰ নামক পুথিখনি প্ৰকাশ কৰিব নাৱাৰি
আবদ্ধ কৰি ৰাখিথোৱা হৈছিল । কিন্তু আজি আপো-
নাৰ অনুগ্ৰহৰ বলত এই সাক্ষা সম্ভাৰ পুথিখনি
প্ৰকাশ কৰি মনৰ তেপাহ আৰু যত্নক্ৰটি সফল হ'ল
বুলি মানিলো ।

আপুনি মোক এই কৃতকাৰ্য্যত সহায় দিয়াৰ
বাবে আপোনাৰ গুণনাগাৰ থাকিব নোৱাৰিলো ।
আশাকৰে যেন চিৰ দিন শপৰিবাবে সৈতে কুশলে
ৰাখক । আৰু এনে শুভ কাৰ্য্যলৈ উৎসাহ হওক ।
মোৰ আপোনাৰ প্ৰতি জীৱনৰ ওচৰত এই প্ৰাৰ্থনা
মাগিলো । ইতি—

জয়পুৰ, আসাম ।	}	আপোনাৰ,
১লা নবেম্বৰ, ১৯১৪ ।		শ্ৰীগুৰ্ণানন্দ গগৈ ।

সন্তুসাৰ ।

শ্ৰীকৃষ্ণায়ৈ নমো নমঃ ।

পদ ।

জয় জয় কৃষ্ণ পূৰ্ণ ব্ৰহ্মা সনাতন ।
অনাদি অনন্ত ব্ৰহ্ম নিত্য নিবঞ্জন ॥
যিটো মহা পুৰুষ অনন্ত মহেশ্বৰ ।
নাহি ক্ষয় বুদ্ধি যাৰ বাহিৰ ভিতৰ ॥১॥
কোটী ২ ব্ৰহ্মাণ্ড কতাক্ষে হোৱে যাৰ ।
ভক্তৰো পৰম ভক্ত ব্ৰহ্ম অধীকাৰ ॥
যিটো পূৰ্ণ কাম চিত্ৰা নন্দ ঘন শ্যাম ।
যিটো ধৰি আছানন্দ স্নুত কৃষ্ণ নাম ॥২॥
হেনু কৃষ্ণ গুৰু পুনো ৰূপ ধৰি আশি ।
জীৱক তাবিলা নিজ ধৰ্ম্মক প্ৰকাশী ॥
তাহান চৰণে কৰি অনেক প্ৰণাম ।
বিৰজিলো মই ইটো সন্তুসাৰ নাম ॥৩॥

সন্তসাব ।

মহা ভোগ ইচ্ছা যেন ভৈল। দৰিদ্ৰৰ ।
লক্ষ্য যেন চাৰিবেক ভৈলয় শিক্ষৰ ॥
জানি বুদ্ধ জনে মোক নিন্দা নকৰিবা ।
শাস্ত্ৰ সাৰ বিছাৰিয়া আপুনি বুজিবা ॥৪॥
সকলো শাস্ত্ৰৰ সাৰ অনুবন্ধ যত ।
তাকে নিবন্ধিলো যত চুৱয় মনত ॥
সকলো শাস্ত্ৰৰ সাৰ ইৰি নাম ধৰ্ম্ম ।
আত ব্যতিৰেক ব্যৰ্থ জ্ঞান যত কৰ্ম্ম ॥১॥
পূৰ্বে হংখ নাৰায়ণে ব্ৰহ্মাত কহন্তু ।
পুৰুষোত্তমৰ যত মহিমা অনন্ত ॥
কনক বৈকুণ্ঠে থাকে প্ৰভুনিৰাকার ।
তাহান স্থানৰ বিনোদৰ নাহি পাৰ ॥৬॥
সীমা সংখ্যা নাহিকে কনক বৈকুণ্ঠৰ ।
তাত কাংশে প্ৰকাশন্ত পূৰুষ ঈশ্বৰ ॥
শ্যামল শৰীৰ পীত বস্ত্ৰে পৰিধান ।
শিৰত কিৰিতি জ্বলে মছিত সম্মান ॥৭॥
মকৰ কুণ্ডল গলে সোভিয় কৰ্ণত ।
হাৰ গজ মণিৰ বন মালা ওপৰত ॥
ছাক চতুৰ্ভূজ ইটো আজানু লম্বিত ।
কঙ্কন কেয়ুৰ তাৰ কবয় বঞ্জিত ॥৮॥
কবতল বাতুল আজুলী প্ৰকাশয় ।
প্ৰতি আজুলীত বহু আজুলী জ্বলয় ॥

পাত পীত ভূষিত মেখেলা শুশোভয় ।
 তাহাতে জেন্দোকী বান্ধি কিকিনী বাধয় ॥৯॥
 পদে পঞ্চ চিত্রে যাৰ শোভে মনোহৰ ।
 বস্ত্ৰৰ নেপুৰ বাজে যেন বালাহাৰ ॥
 ধ্বজ ত্ৰৈজ পঙ্কজ অঙ্কুশ বাশিকৰ ।
 প্রকাশন্ত বস্ত্ৰ যেন আকাশী গায়ৰ ॥১০॥
 হেনয় লাবণ্যকণা জগত গুৰুৰ ।
 কোটি কন্দৰ্পক মিলি প্রকাশে প্রভূৰ ॥
 কোটী কোটী তকত তাহাতে প্রকাশয় ।
 এক এক ভক্তে সূৰ্য্য সম কাস্তি হয় ॥১১॥
 মহাপ্ৰেম সাগৰে মজিয়া যে আঁতয় ।
 সেই সম গুৰু গৰ্জ্জি তকত বোলয় ॥
 কৃষ্ণৰ সদৃশৰূপ বষণে ভূষণে ।
 তৰুণ বয়ষ সব দিছে আভরণে ॥১২॥
 ভকতিত বিনে তাত আন কিছু নাই ।
 হৰিবস প্ৰেমে ছুবি থাকা সৰ্বদাই ॥
 সৃষ্টিস্থিতি প্রলয় কৰিতে শক্তি আছে ।
 লাৱণ্য স্তুন্দৰ বেশ ধৰি থাকা কিছে ॥১৩॥
 চন্দ্ৰ সম মধুৰ বচন কুকিলৰ ।
 দৰশন মাত্ৰ সংসাৰৰ তাপ হৰ ॥
 তাসম্ভাৰ মহিমা কহিবো মই কত ।
 অৰ্বুত নিৰ্বুত তাহাৰ আছয় তকত ॥১৪॥

সন্তসাৰ ।

অজানু লম্বিত দুই ভুজ সবা সাৰে ।
সূৰ্যাসম প্ৰকাশ কৰয় অলঙ্কাৰে ॥
কঙ্কন কেযুৰ তাৰ শোভে গজ মতি ।
বলয়াত মলামনি কৌস্তোভে সহিতি ॥১৫॥
পেচণ্ডাৰ টুৱয় ছয়ৰ যেন্দ্ৰছিয়ে ।
দশ অঙ্গুলীত জলে আঙ্গুলীৰ লয়ে ॥
চৰণে নেপুৰ বাজে কটুিত কিঙ্কিনী ।
পাদ পদ্ম যোগলত বাজয় ঝিকিনী ॥১৬॥
কঙ্কালত পাতপীত পূৰুষ ভূষিণী ।
নিল অঙ্কুশিত যেন কেশ চুড়া মনি ॥
প্ৰকাশ কৰয় মেঘ মধ্য সূৰ্য্য জীনী ।
সৰ্ব অলঙ্কাৰ ঈশ্বৰৰ ভিন্ন ভিন্ন ॥১৭॥
ৰত মাত্ৰ বেদ সবে মূৰ্ত্তি ধৰি তথা ।
সবে মিলি কীৰ্ত্তন কৰয় হৰি কথা ॥
কি কহিবো ভকতৰ মহিমাৰ অন্ত ।
সহস্ৰ মুখে ব্ৰহ্মা কহি নাপায় অন্ত ॥১৮॥
উদ্ধত বাতুল নথ চৰণ বাতুল ।
তাত শোভে পঞ্চ বৰ্ণ চিহ্ন নাহি তুল ॥
আগত প্ৰকাশে ধ্বজব্ৰজ যে মধ্যত ।
পঞ্চজ পাচত জয়ে অঙ্কুশ তত্বত ॥১৯॥
গুৰু ৰূপ শিষ্যে যে ইহাক দেখিবেক ।
নিশ্চয় শৰণ দেখি শিষ্যে ভজিবেক ॥

সেহি গুরুব রূপ দেখিলে যিটোজন ।
 তেবেশে তাহাক জানা বোলয় ভজন ॥২০॥
 সেহি গুরু ভকতক তাহাক দেখিব ।
 তাস্তে প্রতি ভৈলে ভক্তি কেবল বুলিব ॥
 গুরয়ে শিষ্যক পাছে জীৱ দেখিবেক ।
 কৃষ্ণ বুলি গুরু কষে মানিবে প্রত্যেক ॥২১॥
 নিজ গুরু নিজ ভক্তি খাপিয়া থৈবেক ।
 তাৰ নাম পিতৃ বুলি জানিবা প্রত্যেক ॥
 মোধন্ত মাধরে বাপ কৈওক আমাক ।
 নামৰ কেবল আবে বোলয় কাহাক ॥২২॥
 শুন্যোক ঘাৰ নাম কেবল বোলয় ।
 ঈশ্বৰৰ নাম মাত্র ভকতে ভাবয় ॥
 এতেকে কেবল নাম ভক্তক বোলয় ।
 এতেকেহে ভকতক ভূজাবে লাগয় ॥২৩॥
 মাধবে বোলন্ত নিজ গুরু কাক বোলে ।
 আপোন গুরু বুলি কাক কহে কেবলে ॥
 মাধরত শব্দে কহন্ত হাস্য কৰি ।
 নিজ গুরু পৰমাত্মা ঈশ্বৰকে বুলি ॥২৪॥
 উপদেশ দাতা যিটো নিজ গুরু হই ।
 তাহাক আপোন গুরু বুলিয়া নিশ্চই ॥
 দুইকো এক কৰি যিটো জনে ভজিলা ।
 বদ্যানন্দ গুরু বুলি তাহাক ভজিলা ॥২৫॥

সন্তসার ।

কৃষ্ণক একান্ত গুৰু সৈশ্বৰ বুলিয়া ।
সি সব ভকতে তাক আচয় ভজিয়া ॥
সেহি ভকতক মিত্র স্নহদ মানিয়া ।
কৰিবেক অতি তাক আনন্দিত হুৱা ॥২৬॥
তাকেহে কেবল ধৰ্ম্ম বুলিয়া নিশ্চয় ।
অধৰ্ম্মিক সতকাৰ কেবল বোলয় ॥
মাধৱে বোলন্ত মোত কহিবে লাগয় ॥
নিকিৰ কীৰ্ত্তন শুনা নাৰদে কহয় ॥২৭॥
লোক উপদেশ জানি যিখানি কৰয় ।
ষিৰাজ কীৰ্ত্তন বুলি মহন্তে কহয় ॥
কৃষ্ণক হৃদয়ে ধৰি কৰিবে কীৰ্ত্তন ।
নিকিৰ কীৰ্ত্তন বুলি কহে সাধুজন ॥২৮॥
আক শুনা কহো এক দৃষ্টান্ত অপৰ ।
এক সাধু আছে তান দ্ৰব্য বহুতৰ ॥
তাত্ৰ কাংশ মাজাৰি লো উপাই আচয় ।
কোনে মোক জোনো আন্ত পৰাৰ্থ ধাপয় ॥২৯॥
এহি বুলি সবে চিকি ৰূপাক কহিলা !
ৰূপক বিস্তৰ দেখি স্তব্ধ কৰিলা ॥
স্তব্ধ বিস্তৰ দেখি ৰতন ভজিলা ।
তাহাক বিস্তৰ দেখি হীৰাক কৰিলা ॥৩০॥
ভেবে সাধু নিজ স্থানে কৰিলা গমন ।
ধা ৩ জীৱ দেহা লোক এৰি অনুক্ষণ ॥

নয় বিধ ভুক্তি আবে বাছিয়া নৈলেক !
 তাক এৰি শ্ৰবণ কীৰ্ত্তন ধৰিলেক ॥৩১॥
 গুৰু পাৰে সেৱা কৰি তাহাক কহন্তু ।
 সজ্জত বহি পাছে ভক্তি আচৰন্তু ॥
 এতেকে হে গুৰু সেৱা ভক্তি মध्ये সাৰ ।
 গুৰুয়ে নকহে ভকতিত পৰে আৰ ॥৩২॥
 আৰু শূনা দেৱী স্মৃতি দেৱীৰ দুসঙ্গ ।
 কপিলত পুত্ৰ বুলি কৰি কবে বঙ্গ ॥
 গুৰুক মনুষ্য বুলি যিজনে কহয় ।
 এতেকে জানিবা তাক দুসঙ্গ হোৱয় ॥৩৩॥
 আগে ভক্ত মানি কৰে সেৱা শতকাৰ ।
 মনুষ্য বুলিয়া পাছে হেলা কৰে আৰ ॥
 তাহাক ভকতি শূন্য বুলিয়া কহয় ।
 ভকতিৰ শূন্য তাকু নামে নতাবয় ॥ ৩৪ ॥
 দৈবকীৰ পুত্ৰ বুলি কৃষ্ণক কহিলা ।
 তথাপি দুহকি দেখি কি ইক নভেলা ॥
 কৃষ্ণ পূৰ্ণ ব্ৰহ্ম তান নামৰ দুসঙ্গ ।
 মহা হৰিময় কৃষ্ণ এৰি মহা বঙ্গ ॥ ৩৫ ॥
 এতেকেহে সৰ্ব্বভাবে কৃষ্ণ পূৰ্ণ হয় ।
 পাচেতো নহৈবে তাক জানিব নিশ্চয় ॥
 ইবেলিৰ কৃষ্ণপূৰ্ণ কলি যুগ পুণট ।
 আৰু সব সবে মুছি জানা মহা গুণ ॥ ৩৬ ॥

ମାଧବେ ବୋଲନ୍ତ ଯୁଗଧର୍ମ୍ୟ କୁର ନାମ ।
 କଳିତ ନାମେହେ ଯୁଗଧର୍ମ୍ୟ ଅମୁପାମ ॥
 ଶୁରୁତେ ଆଶ୍ରୟ ଶକତତ ପ୍ରୀତି କରି ।
 ଏହିତୋ ପରମ ଧର୍ମ୍ୟ ଲୈଘ୍ୟୋକ ସାଦରି ॥ ୩୭ ॥
 ଶ୍ରୀନାବାୟଣେ ବ୍ରହ୍ମା ଆଗେ କହିଲେକ ।
 ଶିଖର ଜୀବନ ମାୟା ମୋଡ଼ ତବନକ ॥
 ଜ୍ଞାନ ବିଜ୍ଞାନତ ହୋରେ ବହନ୍ତ ପ୍ରମାଣ ।
 ନାବଦେ ବ୍ୟାଞ୍ଚତ ଆର୍ଥା ଶ୍ଳୋକ ଯେନ ସ୍ଥାନ ॥ ୩୮
 ବବଂ ବହନ୍ତ ଜାତୀ ଦ୍ରବ୍ୟ ଗୁଣ ହୋରା ।
 ବାରେ ଶ୍ଳୋକ ଶୁକେ ପରୀକ୍ଷିତତ କହିয়া ॥
 ଏହିମତେ ଜାନା ବାବ ସ୍ବୟଂ ଭାଗରତ ।
 ଶୁନା ଆବେ ଭାଗରତ ଲକ୍ଷଣ ସମନ୍ତ ॥ ୩୯ ॥
 ସନ୍ତ ବିସନ୍ତ ଶୁନି ପୌଷ ନତବୟ
 ସନନ୍ତ ଶିଖାନ୍ତୁ ମୁକ୍ତି ନିର୍ଗୁଣ ଆଶ୍ରୟ ॥
 ବ୍ରହ୍ମା ନାବଦତ କୈଳା ନାବାୟଣ ହୁରା ।
 ନାବଦେ ବ୍ୟାଞ୍ଚତ ବ୍ରହ୍ମା ହରା ପ୍ରପକ୍ଷିୟା ॥ ୪୦ ॥
 ଦୈପାୟନ ଶୁକତ ନାବଦ ହରା କୈଳା ।
 ଶୁକେ ପରିକ୍ଷିତତ ବ୍ୟାସ ହରା ପ୍ରପକ୍ଷିଲା ।
 ଶୁକେ ମୌନକତ ଭୁକ୍ତ ହରା କହିଲନ୍ତ ।
 ଅତ୍ଥାପିଓ ଯାୟ ମନ ଧର୍ମ୍ୟକ ଶୁନନ୍ତ ॥ ୪୧ ॥
 ଏତେ କେହେ ହିତୋ ଶୁରୁ ଜାନି କବା କାୟ ।
 ପୂର୍ଣ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ବୁଲି ତାକ ଜାନିବା ନିଶ୍ଚୟ ॥

পুরুষ উত্তম   একরূপ মাত্র
 মনোবিনোদিয়া হয় । ৪৭ ॥
 কৰ্ম্ম যে বিনোদ   কাৰণ বিনোদ,
 অন্তর্য্যামি কপ হয় ॥
 জীৱকপ ভোগ,   'কর্ত্তাবাস্তৱতে,
 এক ভগবন্ত জানি । ৪৮ ।
 কৃষ্ণৰ কীৰ্ত্তন,   পৰম গৌৰৱ,
 আৰু এক কৰি মানি ॥
 শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন   পৰম শোভন,
 শ্ৰৱণে হোৱে অপেক্ষা । ৪৯ ।
 কীৰ্ত্তন মূলত   নাহিকে অপেক্ষা “
 কহি কেহো মুহিপেক্ষা ॥
 পুৰুষাৰ্থ পঞ্চ   কীৰ্ত্তনক বুলি,
 ভাগৱত কৰো সাৰ । ৫০ ॥
 আনোষত নাম   অপৰাধ আছে,
 কীৰ্ত্তনত ভঙ্গ্যকৰ ॥
 কৃষ্ণৰ রূপক   হৃদিতে দেখিবে,
 ভকত বুলিও নাম । ৫১ ॥
 সেহি ভক্ত সমে   পিৰিতী কৰিবে,
 বুলিব কেৱল নাম ॥
 কেবল ভক্তৰ   স্থান কহো শুনা,
 বৈকুণ্ঠ সপ্তম স্থান ॥ ৫২ ॥

সাতুলোক এক উপবে প্রসিদ্ধ,

চিহ্ন বিনা সাত খান ॥

কপিল বৈকুণ্ঠ কাষে অঙ্কহেম,

ওপবে পুষ্পবৈকুণ্ঠ । ৫৩ !

কেয়ল ভক্তব সেহি স্থানজানা,

পুণ্যব স্থানহোবন্ত ॥

ত্ৰীনাৰায়ণে তাহাতে থাকন্ত,

ভাগৱত শাস্ত্র কয় । ৫৪ ॥

একে পৰম ব্ৰহ্ম সূৰ্য্যৰূপে আছা,

বিছাৰিয়ানাপাবয় ॥

পৰম পুৰুষ উত্তম কেয়ল,

ভকতে কৰয় সেৱ । ৫৫ ।

ত্ৰীনাৰায়ণে ব্ৰহ্মাৰ আগত

নাৰদী সপ্ৰদাকয় ॥

পদ ।

শঙ্কৰে বোলন্ত আবে শুনিও মাধৱ ।

জীৱ সকলৰ বহু যুক্ত পৰাভৱ ॥৫৬॥

হৃদয়ত পদ্ম আছে তাৰ আঠ দল ।

যেঁতে জিবা থাকি কিবা কৰয় সফল ॥

পদ্মৰ পাণিত জীৱ যে স্থানে থাকয় ।

নানা কৰ্ম কৰিবাক মনক কৰয় ॥৫৭॥

অগ্নিব পাশিত ভৈলে ক্রোধ উপজয় ।
 দক্ষিণত ভৈলে ক্রোধ বুদ্ধি কবারয় ॥
 নৈঋত পাশিত জীৱ যে থানে থাকয় ।
 ক্ষনক গমন কৰিবাক মন হয় ॥৫৮॥
 পশ্চিমত থাকি দেশান্তৰি বানিজ্যক ।
 বাব্যে থাকিলেক মন হোৱে গমনক ॥
 উত্তৰতে থাকি জীৱ ভকততে মন ।
 লক্ষ্মী দিশ ভৈলেকয়ে ব্যাধিয়ে পীৰন ॥৫৯॥
 এতেকে উত্তৰ পাশিত ভক্তি মন্ত হয় ।
 কেৱলৰ জীৱ দক্ষিণ কানে বাজ হৱ ॥
 পঙ্কজৰ ওপৰত চন্দ্ৰৰ মণ্ডল ।
 তাৰ উপৰত বহি থাকয় কেৱল ॥৬০॥
 বিষ্ণু ৰূপে থাকে তাত জানিবা নিশ্চয় ।
 কবি বমানন্দে ইতো কহিৰে লাগয় ॥
 কিশোৰ বৰিষ ইন্দ্ৰিয়ৰ তনু শ্যাম ।
 অজানু লম্বিত দুই ভূজ অনু পাম ॥৬১॥
 প্ৰভাত সূৰ্য্যৰ যেন পীতাম্বৰ বেশ ।
 শিৱত অমূল্য বত্ত কিৰিতি স্নবেশ ॥
 কৰ্ণত উন্নত জানা বদন উন্নত ।
 বাহুত বলয়া আৰু কঙ্কন কৰত ॥৬২॥
 আগুনীত চম্পাৰ কলি আজুঠি বদ্ধৰ ।
 নখ চন্দ্ৰ উদৰত তিনি বেখা বড় ॥

কতি গীত ভূমি তাত কিঙ্কিনী সুনাম ।
 চবণে ছরয় নেপুৰৰ জ্যোতিষ্কাব ॥৬৩॥
 নীলৰ অঙ্গুলি যেম চম্পকৰ ফুৰ ॥
 বক্স উজ্জ্বলিৰ বঙ্গা চবণ উজ্জ্বল ॥
 আৰু শূৰ পঞ্চবৰ্ণ চিহ্ন সাজ তাত ।
 আগেধ্বজ ব্রজজয় পঙ্কজ পাছত ॥৬৪॥
 মহাদেৱে ধ্বজ ব্রজ নাৰদে হোৱায় ।
 ভকতৰ কৰুনায়ে অক্লুশ বোলয় ॥
 হয় বিনাশেক চয় হোৱা চয় ।
 কেবল ভক্তৰ বসে কেনন হোৱয় ॥৬৫॥
 অমুৰাগে চবণ পাৰিষদে আঙ্গুলী ।
 কেবল ভক্তৰ বসে নখ চন্দ্র বুলি ॥
 শঙ্কৰৰ বস ভাগে উজ্জ্বলিৰ নৰ ।
 বেদ শিৰোৱত্ন হোৱে নুপুৰ পৰেৰ ॥৬৬॥
 মহাপ্ৰেম হোৱয় উম্বৰু হবৰ ।
 চাৰিবেদে পাত ভূনীজানা সাৰে সাৰ ॥
 পিঠ ভাগে জিলিমিলি আৰু পেচেশাৰ ।
 স্নাত্ৰানে কীঙ্কিনীয়ে জানা সাৰে সাৰ ॥৬৭॥
 ব্ৰহ্মা বিষ্ণু মহেশ্বৰে তিনি বেখা হয় ।
 কেবল ভক্তৰ ভক্তি ত্ৰিবৎস হোৱয় ॥
 বিপ্র পত্নি নাগ পত্নি পঞ্চ বৰ্ণ জানা ।
 গোপী অৰ্ঘ্য মহিষীৰে বৈষ্ণৱস্তী মালা ॥৬৮॥

হে ময়ন্ত ঋষিয়ে হোয়াছে হেম সাৰ ।
 শুদ্ধ জীৱে কোন্তোভ প্ৰকাশে জাতিস্বাৰ ॥
 মাংস যোগে কন্ম যুগে মকৰ কুণ্ডল ।
 নিম্ন ভক্তিবস ভাগে কন্ম স্ননিৰ্মল ॥৬৯॥
 জগতৰ শক্তি গদা ভক্তে পদ্ম হয় ।
 শূকৰ বিনাশ হংস হনন্ত জ্বলয় ॥
 বলো ভদ্ৰবস ভাগে বলয়া জানি ।
 কঙ্কনৰ বস ভাগে কঙ্কন চুড়ামনি ॥৭০॥
 বেদ শিবোবত্ত ভাগে কিৰিতি শিবৰ ।
 বেদাস্তৰ বস চুড়ামনি মাধবৰ ॥
 পদবেণু হুৱা আছে কেৱল ভকত ।
 শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰে কহি আছে মাধৱত ॥৭১॥
 বমানন্দে কহে এহি বেদ তত্ত্ব সাৰ ।
 কেৱল ভক্তৰ ইটো পৰম বিছাৰ ॥
 সৎসঙ্গ নিৰ্ণয় নাম ভকতে জানয়
 বাম হৰি বোলি কৰা পাপৰ প্ৰলয় ॥৭২॥
 শুনা কহো যেন গুৰু মানিব লাগয় ।
 যিটো ভকতক হৰি মানিবে লাগয় ॥
 গুৰু ভক্তি শিষ্যৰহে সাধ্যমন্ত হয় ।
 গুৰু নাভাগিলে শিষ্য প্ৰপন্ন হোবয় ॥৭৩॥
 তিনি গুনে ভাগিলেহে শিষ্যৰ লক্ষণ ।
 সেহি গুৰু সূয়া কৰে ভক্তি প্ৰবৰ্ত্তন ॥

তাহাক মানিব গুরু হোরা এক মত ।
 সেহি গুরুভনে লোক তহিতে শকত ॥৭৪॥
 সেহি জনে গুরু হবি জানিবা নিশ্চয় ।
 কাম জোখ লোভ মোহ আদি নাহিকয় ॥
 প্রপন্ন ভকত তেবে গুরু মানিবেক ।
 পবন ভকত ময় কহিলো প্রত্যেক ॥৭৫॥
 তান ভকতত প্রীতি কৰিবে সতত ।
 সেহিজন জানিবাহা কেবল ভকত ॥
 কেবল শবন জানা কেবল ভকত ।
 মুখে বাম কৃষ্ণ হবি জানা নিজতত্ ॥৭৬॥
 গুরুক শুইবেক জানা বাজা সম জয় ।
 পুত্রয়তে স্নেহ হইবে ভকত নিশ্চয় ॥
 ভক্তক মানিবে আত্মা প্রাণীত মিত্রতা ।
 ভকত'ত প্রীতি কবি এবিরে ম'মতা ॥৭৭॥
 কৃষ্ণ পূর্ণ নাম পূর্ণ ভক্তি পূর্ণ মানি ।
 এহি চয় পূর্ণ কবি মনক স্থসানি ॥
 এহি পঞ্চনাম আব কবিবে কীর্তন ।
 তাকেহে কেবল নাম বোলে ভক্ত জন ॥৭৮॥
 পবন কেবল নাম জাহাক বোলয় ।
 বিটো ভকতক সঙ্গ মানিবে লাগয় ॥
 সেহি নাম গুরু নাম কহি এক থান
 কহিয়ো মাধব ভূমি ভকত প্রধান ॥৭৯॥

বৈষ্ণবে ঈশ্বর হয় হৃ শব্দে হর ।
 বা শব্দে বাধা, ঈ শব্দে ঈশ্বর ॥
 ম শব্দে ঈশ্বর অ শব্দে বেদ ।
 ন শব্দে ঈশ্বর জানিবাহা পৰিচ্ছেদ ॥৮০॥
 শু শব্দে ধেনু আক জানি বৃন্দাবন ।
 জর বিন্দ শব্দে পাদ পঙ্কজ চরন ॥
 এহি মতে নাম মাত্র জ্ঞান ঈশ্বর ।
 বুজিবে লাগয় সবে কবি সাবোদ্ধার ॥৮১॥
 মাধবে বোলন্ত বাপ কহিয়ো সতত ।
 কেই বিধ সম্প্রদা কহ হরিষ নামত ॥
 শঙ্করে কহন্ত শুন বাক্যর মাধর ।
 তিনি গোট সম্প্রদা দুই গোট বৈষ্ণব ॥৮২॥
 আদি সত্য যুগে ছিল শুদ্ধধর্ম্য কাম ।
 মহেশে কহিলা শুন ব্রহ্মা আত্মা বাম ॥
 পূর্ণ স্বরূপে বেদ স্বরূপে সজ্জতি ।
 শুনিলে কীর্তন মাত্র সবে হবে গতি ॥৮৩॥
 জ্ঞাতি ভেদ বর্ণ নাই কয়া ভকত ।
 শ্রবন কীর্তন জাই বৈকুণ্ঠ নব ॥
 এহি ধর্ম্য শিরে পার্বতীক কহি লন্ত ।
 তাতে অনন্তবে নন্দীয়ে শুনিলন্ত ॥৮৪॥
 এহি শির সম্প্রদা জানিবা মহামতি ।
 নাবদী সম্প্রদা আক শুনয়ো সম্প্রতি ॥

ব্ৰহ্মাৰ পঞ্চাশ য়েবে বৎসৰ গৈলেক ।
 তেবে নাবায়ণে আহি কৃপা কৰিলেক ॥৮৫॥
 অনন্ত শৰ্যাত থাকি ত্ৰীনাৰায়ণ ।
 ভাগৱত ধৰ্ম্ম কহিলন্তু সেহি স্থান ॥
 ব্ৰহ্মা নাৰদত কৈলা নাৰদে ব্যাসত ।
 নাৰদী সম্পদা এহি কহি চোহো তত্ব ॥৮৬॥
 ব্ৰহ্মাত কহন্তে তাত—অনন্তে শুনিল ।
 অনন্ত চাৰি সিদ্ধে হংসায়নে পাইলা ॥
 এহি তিনি সম্পদা ভক্তিৰ মূল সাৰ ।
 দুই শুনন্তা কৰি শিৱ সম্পদা সিছাৰ ॥৮৭॥
 আমিয়ে কৰিবো শিৱ সম্পদা ভকতি ।
 শ্ৰৱণ কীৰ্ত্তন গুৰু সেৱা উক্ত প্ৰতি ॥
 পৰম কেবল ভক্তি আত পৰে নাই ।
 বাৰানসী প্ৰয়াগ তব বহুতৰ পাই ॥৮৮॥
 এতেকে মাধৱ ময় কহিলো তোমাত ।
 তুমিহে ভক্তৰ গুৰু জানিবা সাখ্যাত ॥
 তোমাহতে শন্ত ভজিবেক বহু লোক ।
 কেৱল নায়ক মাত্ৰ দান কৰিবেক ॥৮৯॥
 জানি নামে লৈলে জানা ভক্ততে আশ্ৰয় ।
 ভকতে কেৱল নাম জানা মাত্ৰ সাধ্য ॥
 এহি মতে শৰুবে কহিছা মাধৱত ।
 সুৰ্ব ভাবে ভকতি কৰিবা মাধৱত ॥৯০॥

অর্জুনত আপুনি কহিছা দেৱ হৰি ।
 মোৰ গুৰু ভকতেহে জানা নিষ্ঠ কৰি ॥
 কৃষ্ণ পৰিপূৰ্ণ গুৰু পৰিপূৰ্ণ নাম ।
 কহে ত্ৰীপূৰ্ণানন্দে ডাকি বোলাৰাম ॥১১॥

ছবি ।

শঙ্কৰ মাধৱ দেৱ   সম্ভাদ বহস্য কথা,
 এহি মানে সম্মৰ্পিয়া থৈলা ।
 শুনা গোপালৰ আগে   মাধৱে কহিলা যেন
 তাক আবে কহিবাক লৈলা ॥১২॥
 মাধৱে বোলন্ত আবে   শুনিয়ে গোপাল তুমি,
 নাৰায়ণ সম্প্ৰদা তকতি ।
 শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰ আছি,   জগতকে তাবিলন্ত,
 কহিবন্ত আক প্ৰতি প্ৰতি ॥১৩॥
 ঈশ্বৰ জীৱক আক   মায়ায়ৰ ভবনক,
 জ্ঞান বিজ্ঞানত আদি যত ।
 তদং বহস্য জাতি   ত্ৰব্য গুণ ক্ৰিয়াবাদি,
 আক পৰমার্থ দেৱতত্ব ॥১৪॥
 ঈশ্বৰৰ পৰমাত্মা   জীব শুদ্ধ ত্ৰয় জাতি,
 মবাদেহ ইন্দ্ৰিয় বোধক ।
 মায়া ভৱানিক গুৰুসেৱা   ঈশ্বৰ গুৰুক জানা,
 বিজ্ঞান গুৰুক সেৱা অতি পক ॥১৫॥

তদং এক তথ্য   বহস্য ভকত প্ৰতি,
 জীবন কীৰ্ত্তন ধৰ্ম্ম জাতি ।
 জাতী বুলি ঈশ্বৰক   ঈশ্বৰ ও যি জাতি হয়,
 ভকতো জানিবা সেহি জাতি ॥১৬॥
 ঈশ্বৰ যি বস্তু হয়   ভকতো হি বস্তু হয়,
 গুণ ভক্ত বৎস হোৱায় ।
 ঈশ্বৰ ভক্তৰ বস্যা   তন্ত্ৰে ক্ৰিয়া শক্তি আদি,
 সৃষ্টি স্থিতি কৰিতে পাবয় ॥১৭॥
 কিন্তু ভক্ত নামৰ   অন্ধমতা ভাব ধৰি,
 ঈশ্বৰেহে সৃস্তিক কৰন্ত ॥
 এহি মহাবস্যক   ভক্তৰ সেৱাত বত,
 ত্ৰীমন্ত শঙ্কৰে কহিলন্ত ।
 শুনা আৰু অবিজ্ঞায়ে   পঞ্চপঞ্চ মহামোহ,
 তমোহ মহা মোহহন্ত ॥১৮॥

পদ ।

অৰ্দ্ধ প্ৰকৃতিত—আবে কহিয়ো—তোমাত ।
 পৃথি তেজ জলবায়ু মহা তেজ বত ॥
 আকাশ অহঙ্কাৰ প্ৰকৃতি নিয়মিক ।
 শুনা পঞ্চ কহো নিয়মি মনক ॥১৯॥
 ছাল সাৰ_নখ চুলি আছা জাক বুলি ।
 নিশ্চয়ে জানিবা তাক_মাটিহে সমূলি ॥

লাল শূক্ৰ পৰিচয় ভাস য'ত যত ।
 অন্তকালে মিনজানা জাবয় জলত ॥১০০
 ক্লুধা তৃষ্ণা কাস্তি আৰু নানা গুণচয় ।
 আবশ্যক সূৰ্য্যত সমস্ত জাই লয় ॥
 ধাৰন নিশঙ্ক আৰু যত বুদ্ধিবল ।
 বায়ু কেহে জাই আৰু জানিবা সকল ॥১০১
 শোক মোহ ভয় চিন্তা শীড়া আদি যত ।
 অবশ্যে শুইবেক জানা আকাশত ॥
 এহি পঞ্চতত্ত্ব লেখা কৈলো ভালমতে ।
 আৰু মোহ বুলি লোক ভ্রমে সংসাৰত ॥১০২॥
 আৰু পঞ্চ গুণ শুনা কহিবো তোমাত ।
 শ্ৰীযশ দান মান ভূত দয়া যত ॥
 শুনা পঞ্চবস কহোঁ হোৱা স্থিৰ মন ।
 ঈশ্বৰ গুৰুৰ নাম ভক্তে ভক্তি ধন ॥১০৩॥
 এহি পঞ্চতত্ত্ব পঞ্চবস গুণ গন ।
 যিটো গুৰুজনে আৰু নকৰে কীৰ্ত্তন ॥
 এহি সূক্ষ্মগুণ জাত নাহি নকহয় ।
 তাৰ উপদেশে লোক দুখ নখন্দয় ॥১০৪॥
 প্ৰথমতে কহোঁ জানা গোঁসাইত শবন ।
 বামৰ নামত লগ কহিতে ভ্রমণ ॥
 বোলে ভাই দৃঢ় কৰি বাম কৃষ্ণ হৃদি ।
 মৰিলে সবন্ধ গুছে ধোৱে বাজ কৰি ॥১০৫॥

হৰিয়ো হৰিৰ চৰণে মাগো ।

অভয় চৰণে শৰণ মাগো ॥

হে গুৰু দেৱদেৱ দৈবকী নন্দন ।

কৃষ্ণৰ চৰণে পৰি লৈলোহো শৰণ ॥১০৬॥

দেবধৰ্ম্ম ফল সকামত ব্যভিচাৰ ॥

নিৰ্ণয় কৰিয়া গুৰু পাৰ কৰা আৰ ।

এহি মনে মাত্ৰ মোৰ নিত্য ভক্তি জাত ।

কহিলো গোপাল মই তোমাৰ আগত ॥১০৭॥

গুৰুক ঈশ্বৰ বুলি কহিলো তোমাত ।

হৃদয়ৰ আত্মা যেন মানিবা মনত ॥

ভকততো মানীবাহা প্ৰানতো অধীক ।

মাতৃভাবে মানিবাহা তন্ত্ৰৰ পত্নিক ॥১০৮॥

ভকতৰ ভকতি হে সঙ্গ মানি মনে ।

কৰিবা তৰষা ভক্তি মাতৃৰ চৰনে ॥

ভকতক নোবুলিবা কতুৰ বচন ।

ভকতৰ অৰ্থে যেন এৰিবা জীবন ॥১০৯॥

এহি মতে কহিলোহো ভকতিক য'ত ।

শুনিয়োক আক কহো তোমাৰ আগত ॥

ব্যভিচাৰ বাক্য মুখে অন্ন মুভৃঞ্জিব ।

সক চৌশ বৰ চৌশ সমান কৰিব ॥১১০॥

একাধৰ্ম্ম অমাবশ্যা আচৰিবা নিতি ।

পালে দণ্ড নকৰিবা ভক্তৰ সংহতি ॥

ধন জন লাগি মন এৰিয়া অক্ৰোশ ।
 ভকত জনৰ কিছু নধৰিবা দুঃখ ॥১১১॥
 এহি মতে শৰণ ভজন কথা কৈলা ॥
 শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰে মাধৱৰ আগে কৈলা ॥
 শুনা পাঞ্চ বিধ মুক্তি কহোঁ তাৰ নাম ।
 বৈকুণ্ঠ থাকয় শাস্ত্যক অণুপাম ॥১১২॥
 ঈশ্বৰ সমান ঐশ্বৰ্য্য পান্ধাচয় ।
 শালুক্য বুলিয়া তাক জানিবা নিশ্চয় ॥
 বৈকুণ্ঠ সমীপক যি জনে থাকয় ।
 শালুক্য মুক্তিক তাক জানা মহাশয় ॥১১৩॥
 ঈশ্বৰ সহিতে সন্তোষণা কৰি আক ।
 সাক্ষ্য বুলিয়া আক জানি বাহা তাক ॥
 ঈশ্বৰট লিন গৈয়া থাকিল সঙ্কোচ ।
 যিবা ভক্তি কৰি যিবা মুকুতিক ভূগ ॥১১৪॥
 শ্ৰবন কীৰ্ত্তন জানা সবাকৈ আশ্ৰয়ে ।
 মোক সেবি যিটো মুক্তি শালুক্যক পায় ॥
 ভাগৱত কৃতার্থে জানা পৰিশ্ৰমিকক ।
 নাম কাস্তায়ে মুক্তিক পাবৈ সমীপক ॥১১৫॥
 ৰূপ চিন্তা পায় তেবে মুক্তি সাক্ষ্যক ।
 ধ্যানত কাস্তায়ে মুক্তি পাবে সঙ্কোচক ॥
 পূৰ্ণত কাস্তায় পায় কেবল ভকতি ।
 কহিলো তোমাত যেন ভুকুতি মুকুতি ॥১১৬॥

চাৰি গোটা শক্তি কহো তোমাৰ আগত ।
 অবিজ্ঞা বিজ্ঞায় আত্মা দিলি শক্তি যত ॥
 যি অবিজ্ঞা শক্তিত পৰাৰ্থ ততকয় ।
 বিজ্ঞা শক্তি মুকুতিৰো জানিবা নিশ্চয় ॥১১৭॥
 আত্মা দিলি শক্তি দিলি জানা ঈশ্বৰৰ ।
 ভকতি শক্তি জানা ভকট জনৰ ॥
 অবিজ্ঞা শক্তিস্থ জানা সংসাৰি বোলয় ।
 বিজ্ঞা শক্তি মুকুতিৰো জানিবা নিশ্চয় ॥১১৮॥
 একান্ত ভক্তক পৰমাত্মাত দেখয় ।
 প্ৰতি কৰে ভক্তি শক্তি তাহাক বোলয় ॥
 শ্ৰীনাৰায়ণে জ্ঞান ব্ৰহ্মাত দিলন্ত ।
 ব্ৰহ্মা নাৰদত দিলা সাদৰে লৈলন্ত ॥১১৯॥
 নাৰদে ব্যাসক বহস্য জ্ঞানক ।
 ব্যাসে শুক মুখত পৰিস্কীতত কৈলেক ॥
 অনন্তে কহিছা চাৰি সিদ্ধৰ আগত ।
 চাৰি সিদ্ধে সংসাৰৰ আগত বেকত ॥১২০॥
 চাৰি সিদ্ধে পৰাশৰ ঋষিত কৈলেক ।
 পৰাশৰ হস্তে পাছে মৈত্ৰয়ে পাইলেক ॥
 মৈত্ৰয়ে কহিলা পাছে বিছাৰি মহন্ত ॥
 অনন্তি সম্পদা এহি জানে জানিলন্ত ॥১২১॥
 আক চাৰি ঠাইক কৃষ্ণে বাণবুলি ছিল ।
 দুই ঠাই গৈল দুই ঠাইক নগৈল ॥

কুজি দেখি কৃষ্ণক চন্দন দান দিলা ।
 কুজক খাতিয়ে তার ধারক খুজিলা ॥১২২॥
 মোহ ছয়া যিটো সুখ কৃষ্ণক প্রার্থিলা ।
 যেতেকে কুজিৰ গৃহে কৃষ্ণ চলি গৈলা ।।
 ঈশ্বৰ বোলয় মোক যেখনে দেখয় ।
 তেস্তেহে জানিবাঁহা কাম ভাব বাঢ়য় ॥১২৩॥
 নেদেখিয়া নাম গিয়া নিক্কাম হোরয় ।
 এতেকেহে ভকতৰ জানা খেদ রাইয় ॥
 এহি বলি কৃষ্ণে গোপীৰ ঠাইক নগৈলন্ত ।
 সকামি দেবতা গুনময় জানিলন্ত ॥১২৪॥
 এতেকে দেবৰ স্থানে নগৈল ঈশ্বৰ ।
 অক্ৰোবে পথত যাস্তে গুনি অনন্তৰ ॥
 এতেকেহে অক্ৰুৰৰ গৃহক গৈলন্ত ।
 প্রার্থনা কৰিলা যিবা তাহাকে দিলন্ত ॥১২৫॥
 শুনা নিজ মুখৰ বহন্ত যেন মত ।
 পৰমাত্মা গুৰু ৰূপ মানিবা মনত ॥
 কৰিব কীর্তন হইব আনন্দ মনত ।
 ভকতক আত্মা সম মানিবা মনত ॥১২৬॥
 কৰিব কীর্তন জানা হয় শ্রি চিত ।
 নিজৰ কীর্তন আঁক কৰিলো বেকত ॥
 মন শূন্য কৰি শূন্য স্বাদ নাপায়য় ।
 ১ স্বাদক না পায় লে জানা প্রেম নোপজয় ॥১২৭॥

প্ৰেম য়েবে নুপজে স্নেহ না বাৰয় ।
 স্নেহ য়েবে নুপজয় ভক্তি নুহিকয় ॥
 আৰু শুনা প্ৰহ্লাদৰ অপৰ চৰিত্ৰ ।
 উপৰি জন্মত বীথ আছিল বিচিত্ৰ ॥১২৮॥
 একদিনা পিতৃ বোলে কৰ্ম্মক কৰিবে ।
 পুত্ৰ বোলে শূদ্ৰ পদে কেমন কৰিবে ॥
 পক্ষীক মাতিয়া যেন আধাবে শিক্ষায় ।
 লোক যদি দেবীতাক পূজা নিদিবয় ॥১২৯॥
 মনুষ্যক পূজা আৰু কৰিয়া থাকয় ।
 এবে কেনে দেব পূজা কৰিবে লাগয় ॥
 পিতৃ বোলে শূদ্ৰকযে অশুৰে নিন্দিয় ।
 এতেকে অশুৰ হয় বুলিলো নিশ্চয় ॥১৩০॥
 দেবক বুলিলি পক্ষী হয় পক্ষী নয় ।
 পিতৃ শাপ পায় পক্ষী—ভৈলা মহাশয় ॥
 ভক্তি বলে চিত্ৰ বিলাসক ছলি গৈলা ।
 ভূবনা পক্ষী হুৱা তথাতে বহিলা ॥১৩১॥
 নাৰায়ণে ব্ৰহ্মাত কহন্ত ভাগৱত ।
 পক্ষী জনমতে য়ে প্ৰহ্লাদে শুনিলন্ত ॥
 আৰু বাক্যে অশুৰৰ গৰ্ভে জন্মিলন্ত ।
 আৰু জানি নাৰদে বুলিলা ভাগৱত ॥১৩২॥
 প্ৰহ্লাদৰ সম কোন আচয় ভকত ।
 যাৰ বাক্যে শুন্তে বেকত ভগবন্ত ॥

প্ৰথমতে শূল পাছে হুবে শূল,

শত সঙ্গ হোয়ে স্ত্ৰপ্ৰসং ॥১৩৮॥

শূল শূল শুক্ল ফ'ল মৎসৰে,

গোপালৰ আগে কৈলা ।

মাধৱে বোলন্ত গোপাল আমাৰ,

তুমি শত সঙ্গ ভৈলা ॥১৩৯॥

দুৰ্জ্জন শঠত টেতন মূৰ্ত্ত,

নকৈবাহা ইতো তত্ব ।

ইতো ভক্ত প্ৰতি বহস্য ভকতি,

কহিলেবৰ শপত ॥১৪০॥

শ্ৰীশঙ্কৰ দেৱে জ্ঞান কহিলন্ত,

শুনা নাম তাহম্বাৰ ।

আমি সমে জানা নাৰায়ণ ঠাকুৰ,

পূৰুষ উত্তম সাৰ ॥১৪১॥

আৰু দামোদৰ উদ্ধাৰ গোবিন্দ,

শুভনকৰ্ণ ভূষন ।

জনार्দন মথুৰা কালিন্স বাচয়,

চতুৰ্ভূজ নিবন্ধন ॥১৪২॥

বাম বাম গুৰু কহিয়া আচন্ত,

শ্ৰীমন্তদেব শঙ্কৰ ।

এহি চৌক জন জানি আছে আমি,

নাজানয় জাননৰ ॥১৪৩॥

তুমি বিনে আন   নাহি প্রিয়ভূম,
কহিলো তোমাৰ আগে ।

বহস্য ভকতি,   নাই নাই নাই,
জানিবাহা ভাগে ভাগে ॥১৪৪॥

শুক শূত শত   ব্যাশ মহাজন,
নাৰদৰ সঙ্গ ব্যাশ ।

চাৰিয়ো সন্নাসী   সঙ্গ নাৰদৰ,
কহিলো তাত প্রকাশ ॥১৪৫॥

সন্নাসী চাৰিয়ো,   শত সঙ্গ ব্রহ্মায়ে,
ব্রহ্মাৰ শ্রীনাৰায়ণ ।

ব্রহ্মাত কৰিয়া   পঞ্চাশ বৎসৰ;
আগে তন্ত্ৰ ত্ৰিনয়ন ॥১৪৬॥

গোপাল বোলন্ত   ইহাৰ কাৰণ,
কহিয়োক বাপ কেনে ।

ভাগৱত ধৰ্ম্ম   শ্রীনাৰায়ণে,
ব্রহ্মাত কহিলা যেনে ॥১৪৭॥

কেন মতে হৰ   অমৃত বৎসৰ,
ভকত আগে আছিল ।

মাধৱে বোলন্ত   শ্রীভৈল ব্রহ্মাৰ,
ভক্তি ধৰ্ম্ম পাহৰিলা ॥১৪৮॥

বৎসৰ পৰে আহি   শ্রীনাৰায়ণে,
শৰ্য্যাত থাকি * অনন্ত ।

বিবিধের আগে   ভাগবত ধর্ম,

প্রপঞ্চিয়া কহিলন্ত ॥১৪৯॥

সেহিতু কালত   অনন্তে শুনিল,

চারি সিদ্ধর আগে কৈলা ।

চারি সিদ্ধ হস্তে   হংসায়ণে পালে,

পাছে পবাশয়ে লৈলা ॥১৫০॥

শিয়র সম্প্রদা   কেবল ভকতি,

অনন্তে নিগুণ কৈলা ।

ভাগবতি ধর্ম,   ব্রহ্মাহস্তে শুনিল,

নাৰদে বাছিয়া লৈলা ॥১৫১॥

• কর্ম যোগে ভক্তি   অনন্তে জানিল,

তাকে লোকে কহিলন্ত ।

ক্রীমন্ত শঙ্করে   কেবল নিবৃত্তি,

ধর্ম পথ দেখালন্ত ॥১৫২॥

এতেকে তোমার   তিনিও শরণ,

কহিল তত্ত্ব নির্ণয় ।

এহি ধর্ম তিনি   কহিলো গোপাল,

যিমতে লোক ভবয় ॥১৫৩॥

—
পদ ।

মাধবে কহন্ত আর মহা ধর্মচয় ।

শুনি গোপালর মণে আনন্দ ধিলয় ॥

ব্রহ্মাব সঙ্গ ভৈলা ত্রীনাৰায়ণে ।

হৰৰ শত সঙ্গ ব্রহ্মাণেৰ অনুক্ষনে ॥১৫৪॥

বিদুৰৰ শত সঙ্গ মৈত্রেয় নাম জাৰ ।

মৈত্ৰেয়ৰ সঙ্গ পৰাশৰ বুজা সাৰ ॥

পৰাশ ঋষিৰ শত সঙ্গ হংষায়ণ ।

হংষায়ণ সঙ্গ চাৰি সিদ্ধ শুশোভন ॥১৫৫

চাৰি মহা সিদ্ধৰ বসন্ত সঙ্গ সম্প্রদ ।

এহি মতে সম্প্রদা বুজিবা নাৰায়ণ ॥

অশোকৰ শত সঙ্গ যতেক নাড়ি গণ ।

পত্নীৰ গোপীহে সঙ্গ কৰিলা শ্রবণ ॥১৫৬॥

অশোক কহিলা পত্নী সৰাত ভকতি ।

এহি শিৱ সম্প্রদা জানিবা মহামতি ॥

গোপীৰ শত সঙ্গ জনা বাধা তত্ব পৰ ।

অশোকৰ সঙ্গ শ্রোত দেব মনোহৰ ॥১৫৭

এতেকে বাধা শ্রেষ্ঠ ভকত কৃষ্ণৰ ।

ধৰ্ম্মমন্ত ভকতিহে কেৱল ভক্তৰ ॥

শত সঙ্গ নহৈলে ভক্তি কাহাৰো নহয় ।

ভকতৰ সঙ্গে ভক্তি কৰিবে লাগয় ॥১৫৮॥

আক শুনা শত সঙ্গ কথা যেন মত !

বাধা শত সঙ্গ মোহন বংশীত ॥

গোৱালৰ সঙ্গ নন্দ বশোদা ছোৱয় ।

নন্দ বশোদাৰ সঙ্গ ব্রহ্মায়ে নিশ্চয় ॥১৫৯॥

বশোদেব দৈবকীর শত সঙ্গ যে নাবদ ।
 শত সঙ্গত পারে মহা ভকতি সম্পদ ॥
 কৃষ্ণ প্রতি রাজ পত্নী আছে যত য'ত ।
 দ্রোপদীর শত সঙ্গ জানিবা সমস্ত ॥১৬০॥
 এহি মতে জানা য'ত ভকত আছয় ।
 শত সঙ্গ হস্তে প্রেম ভকতি বাঢ়য় ॥
 মাধরে বোলন্ত শুন গোপাল নিশ্চয় ।
 শত সঙ্গ বিহিলে লোক কৃতার্থ হোরয় ॥১৬১॥
 শুক শত সঙ্গ মূল শত সঙ্গ বোলয় ।
 ভক্তের শত সঙ্গ মূল জানিবা নিশ্চয় ॥
 মাননি স্বরূপে যিতু ভক্তক মানয় ।
 তাব নাম অঞ্জনিয়া ষোলিয়া কহয় ॥১৬২॥
 তাহাতে বুজয় ভক্তি নিতি যেন মত ।
 সবে বোধ পাই অঞ্জ নীয়া ভকত'ত ॥
 এহি সাধু সঙ্গ জানিবাহা সাবোদ্ধাব ।
 কহো আৰ সেতু কথা জানা নাবদব ॥১৬৩॥
 যেন মতে ব্রহ্মার কুলাত জাত ভৈলা !
 পৰম বহস্য ধৰ্ম্ম ব্রহ্মাত পুছিল ॥
 পূৰ্বে ত্রিনাবায়ণে ব্রহ্মাত কহিলা ।
 পৰম স্নেহত ব্রহ্মা নাবদক দিলা ॥১৬৪॥
 নাবদ সেৱাত তুস্ত ভৈলা সৃষ্টি কৰ ।
 এত্ৰেকে দিলন্ত জ্ঞান ভক্তি মনোহৰ ॥

অনেক প্রবন্ধে বিধি তাহাক লভিলা ।
 পবম ককণা গুণে নাবদক দিলা ॥১৬৫॥
 ভাগবত ধর্ম্ম ধৰি অলকা নন্দন ।
 পাছে শঙ্কর স্থানে কবিলা গমন ॥
 স্তুতি নতি ভকতি কবিলা বহুতব ।
 শঙ্কর দিলা বাম নাম মনোহর ॥১৬৬॥
 তাহাক কীৰ্ত্তন কবি সুবা বিনা ধৰি ।
 গুনিয়োক ব্যাসক দিলন্ত যেন কবি ॥
 কৈবর্ত্তে মৎস্যর গৰ্ভে পাইল কণ্ঠা খানি ।
 মৎস্য গন্ধা নাম তাক তুলিলেক আনি ॥১৬৭॥
 পবাশর নামে ঋষি গৃহে পশিলন্ত ।
 সর্বানন্দ সুন্দরী কণ্ঠা তাত দেখিলন্ত ॥
 সেহি বেল কণ্ঠা মোক আলিঙ্গন দিয়া ।
 কণ্ঠা বোলে চুত কাল হস্তে হলো বিয়া ॥১৬৮॥
 ঋষি বোলে যুবা হও মই দিলু বর ।
 কণ্ঠা বোলে আন দুনাই জলব ওপব ॥
 ঋষি যেন কুঠলিক নিৰ্ম্মাণ কবিলা ।
 মৎস্যরতী গৰ্ভে ব্যাস ঋষি প্রবেশিলা ॥১৬৯॥
 পবভাতে জন্ম দিহবাতে জাত ভৈলা ।
 এতে কেহে ভাব নাম বৈপায়ন খৈলা ॥
 কলেবর ভাব তপম্যাক জানি লন্ত ।
 মাতৃক প্রবোধ কবি চলিয়া গৈলন্ত ॥১৭০॥

ঘোৰ অৰণ্যত এক সৰোবৰ পাইলা ।
 অনন্তৰে কতো দিনা মাত্ৰ বহি গৈলা ॥
 সেহি স্থানে বহিলন্ত বৃক্ষৰ মূলত ।
 ত্ৰক্ষাত সমাধি ধৰি বহিল মনত ॥১৭১॥
 দক্ষিণ উকত বাম চৰণ থাপিলা ।
 উৰ্দ্ধ মুখ কৰি কিছু সমাধি ধৰিলা ॥
 আছ বাত্ৰ সাত দিনা অন্তৰতে থাকি ।
 যজ্ঞ মতি ত্ৰক্ষা কপ দেখিলা প্ৰকাশি ॥১৭২॥
 তিনি গোটা শৃঙ্গ যেন বাহু আঠ খান ।
 আঠ হস্তে আঠ অস্ত্ৰ প্ৰচাৰ প্ৰধান ॥
 দেখি ব্যাস ঋষি চকু মেলিয়া চাইলা ।
 যজ্ঞ তত্ত্বা পৰাধ্যক আগতে দেখিলা ॥১৭৩॥
 তাহাক ছাহিয়া হাহি বুলিলা বচন ।
 শুনা দ্বৈপায়ন মই কহিয়ো কাৰণ ॥
 চাৰিবেদ চৌদ্ধশাস্ত্ৰ শ্ৰোতি নিবন্তৰ ।
 পুৰাণ ভাৰত শাস্ত্ৰ ক বয়ো বিস্তৰ ॥১৭৪॥
 ধৰা এহি হৰ্ষ গোট বহিষা মাত্ৰত ।
 সমস্তৰে স্নায় নীতি পৰিব মনত ॥
 এহি কহি অন্তৰ্ধান ভৈলা পূৰ্ণ কাম ।
 তাহান দিশক ব্যাসে কৰিলা প্ৰণাম ॥১৭৫॥
 আৰু বেদ শাস্ত্ৰ যত তাৰ অন্তৰত ।
 এতেকেহে শুদ্ধ ত্ৰক্ষা বোলয় শাস্ত্ৰত ॥

পাছে দ্বৈপায়ন মুখে মূর্ত্তি মস্ত ভৈলা ।
 প্রথমতে চারিবেদ বিভাগ করিলা ॥১৭৬॥
 নৈমিষি ক্ষেত্রত পাছে শাস্ত্রক পাতিলা ।
 জাৰ যেন জাতি ধর্ম্ম বিভাগিয়া দিলা ॥
 অষ্টাদশ শ্লোক আৰু শাস্ত্র চৌদ্ধ খান ।
 অষ্টাদশ পুৰাণক করিলা নিৰ্ম্মাণ ॥১৭৭॥
 ঈশ্বৰকো দেবতার ভাগতে থৈলন্ত ।
 দেববো দেবতা হৰি তাঁঙ্ক নকহন্ত ॥
 এহি মতে সৰ্ব্ব কাৰ্য্য নিৰ্ব্বন্ধিয়া থৈলা ।
 হংস ছাগ কাতি বাক পূজা বিধি দিলা ॥১৭৮॥
 অম্ৰাবতী মহা স্থান তাহাক বৰ্ণায় ।
 এহি পূজা বলিদান সেহি ফল পায় ॥
 এহি মতে লোক সবে তাক আছবয় ।
 অন্ন স্নুখ কৰি পুন্ম নবকে পৰয় ॥১৭৯॥
 এহি মতে সব লোক লেখি যাইলেক ।
 আপুনিয়ো বহু ভাৱে দুঃখ লভিলেক ॥
 এক তিল স্নুখ নাই পায়ৈ মহা দুখ ।
 লোক নষ্ট কৰি মহা মিলিল অস্নুখ ॥১৮০॥

দুলড়ি ।

শুনা বুদ্ধ জন,   শুনা মনে মন,
 ব্যাসভো প্ৰমাণ দেখন ।

সামান্য সকলে, পাছে ছইব জাত,
কোনে কবিবে লেখন ॥১৮১॥

পাছে এক দিন, পবন মহন্ত,
নাবদ চলি গৈলন্ত ।

নাবদক দেখি, ব্যাস মহা ঋষি,
সাদৰিয়া বন্দিলন্ত ॥১৮২॥

পাছে হেন দেখি, ব্রহ্মার নন্দন,
তাহাক বুলিবে লৈলা ।

বেদ শাস্ত্রমত, জানাহা সমস্ত,
তাতো হেন দুঃখ ভৈলা ॥১৮৩॥

সমস্ত লোকক, বিনাশ কৰিলা,
দুখিত কল লোভাই ।

যেন কোন জনে, বিত পাই বুলি,
গাঁটত খায়ে গেয়াই ॥১৮৪॥

তুমি সেহি মতে, লোকক নাশিবা,
আপোন বুদ্ধিব বলে ।

ধর্ম অর্থ কাম, মুখ্য পাবো বুলি,
নাশিল তুমি সকলে ॥১৮৫॥

হেন জানি ব্যাস, আনকর্ম্ম এবি,
মোহোব বচন কবা ।

মহা জ্ঞান ভক্তি গুরু সেয়া ধর্ম্ম,
ইহাক তুমি আছবা ॥১৮৬॥

পূৰ্বে ব্রহ্মা দেৱে,   মন স্তম্ভ নাই,
বৰাহে কল্প এৰিল ।

মহা সেৱা বলে,   পদ্ম কল্পতক,
গুৰু নাৰায়ণে তৈল ॥১৮৭॥

মই দেখা ব্যাস   গৃহীৰ তনয়,
আছিলো অল্পত জন ।

চাৰিজন মহা,   সাধুৰ কৃপাত,
নাহিকে আন সাধন ॥১৮৮॥

ব্রহ্মাৰ মানস,   গুণৰ স্বৰূপ,
কৰিলো তাহাক সেৱ ।

সেৱাত সন্তোস্ত,   হোৱা জানা ভক্তি,
দিলো মোক ব্রহ্মা দেৱ ॥১৮৯॥

সেহি জ্ঞান ভক্তি,   তোমাক দিবোহো,
সকল দেৱৰ পাত্ৰ ।

সকল দেৱৰ,   অধিকাৰী হৈবা,
ঈশ্বৰৰ কৃপাহে মাত্ৰ ॥১৯০॥

তাছান চৰিত্ৰ,   শুনা লীলা ষত,
সামৰিয়ো সৰ্বৰ ভাৱন ।

এহি মাত্ৰ আনো,   আছিল সামৰ্য্য,
পৰম বহস্য জ্ঞান ॥১৯১॥

ঈশ্বৰে প্ৰকাশ,   কৰিল ব্যাসত,
নাৰদৰ সমিধান ।

দুখ দূৰ গৈল,   মনপূৰ ভৈল,

শুক সেৱা বলবান ॥১৯২॥

সকল শাস্ত্ৰত,   কৃষ্ণক দেখিবা,

বিভাগিয়া কতুহল ।

পুৰাণ ভাৰত   আদি শাস্ত্ৰ যত,

কৃষ্ণেহে সবাবো মুক্ত ॥১৯৩॥

আঠাৰ হাজাৰ,   শ্লোক তুলি লন্ত,

পুৰাণ ছাই বিছাৰি ।

হৰিৰ চৰিত্ৰ,   উদ্ধাৰি আনিল,

তিনিবাৰ চাহি বীৰ ॥

অষ্টাদশ পুৰা,   নব-শ্লোক হয়,

ব্যালিচ লক্ষ হাজাৰ ।

তাহা ত বিছাৰি,   পালো দ্বৈপায়ন,

উপমাক নাহি জাৰ ॥১৯৪॥

শুনা সৰ্বজন,   কথাৰ আশ্ৰয়,

লৈওক মাত্ৰ বিছাৰি ।

শাস্ত্ৰস্তুক ব্ৰহ্ম,   ইয়াৰ অৰ্থক,

কোনে বুজিবাক পাৰি ॥১৯৫॥

পদ ।

নাৰদক গুৰু মানি ব্যাস মহাজন ।

পশিলা শৰণ জাক কৃষ্ণৰ চৰণ ॥

আঠাৰ হাজাৰ শ্লোক তুলি পুৰাণত ।
 ভাগে ভাগে কবিলন্ত নাম ঈশ্বৰৰ ॥১৯৬॥
 কৃষ্ণৰ চৰিত গুণ লীলা অৱতাৰ ।
 এতেকে তাহাৰ ভাগৱত নাম সাৰ ॥
 নাবদৰ মুখত বহস্য জ্ঞান পাই ।
 কৃষ্ণৰ চৰিত্ৰ লীলা গুণক বৰ্ণাই ॥১৯৭॥
 হাজাৰ দশক বৰ্ষ আছা এহি মতে ।
 শুনা শুক মুনি পুত্ৰ ভৈলা যেন মতে ॥
 পূৰ্বে শুক দেৱে গৃহাশ্ৰমী আছিলন্ত ।
 ধনে ধানে সকলো আৰ্চ্য আধ্যন্ত ॥১৯৮॥
 তানভোগ সম্প্ৰতিৰ অন্ত নাহিকয় ।
 পৃথিবীৰ যত ভোগ সম্প্ৰতি মিসয় ॥
 পৰীক্ষিত যোগেন্দ্ৰৰ মুনি আছিলেক ।
 তান গৃহে মন স্থখে গৃহে চলিলেক ॥১৯৯॥
 এহিমতে তান গৃহে থাকে কতো দিন ।
 দুই সানু কৰুণাবো নাহি ভিন্না ভিন্নি ।
 যোগেন্দ্ৰৰ মুনিৰ ভোগক মাত্ৰ মন ।
 গৃহাশ্ৰমী নিধিমাত্ৰ বুলিলা বচন ॥২০০॥
 আমাৰ ঐশ্য ভোগ তুমি কৰিয়োক ।
 পাছৰ জন্মত তুমি তাৰিবাহা মোক ॥
 যোগেন্দ্ৰৰ মুনি পাছে চেতনাক ভৈলা ।
 দৰিদ্ৰ দেশত বাজা ভোগক কৰিলা ॥২০১॥

মৃগয়া কৰিবে প্ৰতি অৰণ্যক গৈলা ।
 তৃষ্ণায়ে পীড়িত হুৱা জল বিছাৰিলা ॥২০২॥
 এহি স্থানে এক ঋষি ধ্যানত আছয় ।
 তাহান আগত পাছে জলক খুজয় ।
 চক্ষুক নেমেল ঋষি নোবোল বচন ॥
 উপলম্ব কৰিবাক তাৰ ভৈল মন ॥২০৩॥
 এহি বুলি হাতে চৰণত খুট দিলা ।
 সৰ্পে খাইল বুলি ঋষি কল্পিবাক লৈলা ॥
 চকু মেলি দেখি ঋষি উপলম্বা কয় ।
 মহা ঋজে ঋষি হেন বচন বোলয় ॥২০৪॥
 পাপীৰ্থ ক্ষেত্ৰিয় উপলম্বা কৰ কেন মোক ।
 এহি সাপে অৱশ্যেক দংশীবেক ভোক ॥
 কাতৰ কৰিয়া পাছে ভৈলা বেটা ধাম ।
 পাণ্ডৱৰ ঘৰে পৰীক্ষিত জাৰ নাম ॥২০৫॥
 পূৰ্বে শুকদেৱে আহি মধুৰাতু ভৈলা ।
 পাছে আহি ব্যাসৰ বীৰ্য্যত উপজিলা ॥
 কাৰ্ঠ ঘৰি খন্ত হস্তে তান জন্ম ভৈলা ।
 এতেকেহে দ্বৈপায়ন স্কক নাম থৈলা ॥২০৬॥
 সকলো শাস্ত্ৰক ঋষি তাক পঢ়াৱন্ত ।
 মহাজন শুক তাক ভাল নাম লন্ত ॥
 অনন্তৰে মলয়া গিৰিক চলি গৈলা ।
 আগন্তিৰ স্থানে কতু বৎসৰে আহিলা ॥২০৭॥

ବାମ ନାମ ମହା ଧର୍ମ ତାହାନ୍ତେ କହିଲା ।
 ନିର୍ଗୁଣ ଭକତି ଭାଗରତ ଆଚରିଲା ॥
 ଅନନ୍ତରେ ପିତୃବ ସ୍ଥାନକ ଆହ୍ଲିଲନ୍ତ ।
 ପିତୃ ମୂଖେ ଭାଗରତ ଶାନ୍ତ ପଢ଼ିଲନ୍ତ ॥୨୦୮॥
 ପରମ ପୁରୁଷ ପୂର୍ବ କଥାକ ଶୁଣିଲା ।
 ମହାଜ୍ଞାନ ଭକ୍ତି ଭାବେ ମଧ୍ୟେ ଉପଜିଲା
 ରାଜାତ କହନ୍ତେ ଶୁକ ସବେ ଆହ୍ଲିଲନ୍ତ ।
 ଶୁକ ଶୁକ ପ୍ରହାଦତ ସ୍ତୁତେ ଶୁନିଲନ୍ତ ॥୨୦୯॥
 ଏହି ମତେ ଶତ ଅପବିତ୍ର ସ୍ତୁତ ଜାତି ।
 ତେବେ ମହା ମହନ୍ତ ବୈଷ୍ଣବ ଭୈଳା ଅତି ॥
 ସବେ ଶାସି ବ୍ରହ୍ମା ତାଙ୍କୁ ସାଦରେ ବନ୍ଦିଲ ।
 ମହା ଶୁକ ଶୁକ”ର ସମ୍ପଦ ବାଧାନିଲ ॥୨୧୦॥
 ମୂଳ ମନ୍ତ୍ର ପଞ୍ଚତନ୍ତ୍ର ଆରୁ ପଞ୍ଚବର୍ଣ ।
 ପଞ୍ଚ ଗୁଣେ ସମେ ଇନ୍ଦ୍ର ଶୁକ ସର୍ବବର୍ଣ ॥
 ଏତେକେହି ସେହି ଜନ ଶୁକ ଜଗତର ।
 ବାବ ଶୁଣ ବିପ୍ରେ ତାଙ୍କୁ ଲୁହ ସମ ହବ ॥୨୧୧॥
 ପୂର୍ବେ ପାର୍ବତୀତ ଘୁରୋ କବିଛା କଥନ ।
 ଆପୋନ ମାଲୟ ସିତୁ ସେହି ବୌଦ୍ଧଜନ ॥
 ଅଲ୍ଲମାନ ଶାନ୍ତ ପଢ଼େ ଭାଲ ନମାନୟ ।
 ବୈଷ୍ଣବ ସବର ଅପବାଧ ବୁଲି କୟ ॥୨୧୨॥
 ସେହି ହେ ଶୁକର ପାମି ଛାହିବେ ନାହି ମୁଖ୍ୟ ।
 ସେହେନ କବେ କବେ ବିଷ୍ଣୁ ମାତ୍ର ଗୋପ୍ୟ ॥

বৈষ্ণৱ নিন্দায়েহে তাৰ ভোগ অতি ।
 চৌবাশি নবকে ভোজিবেক পাপমতি ॥২১৫॥
 সুবৰ্ণ অৰণ্য জানা বৈষ্ণৱ নাই ।
 ভক্ত চণ্ডালকো গুৰু মানিবে জুয়াই ॥
 পূৰ্বে নাবদিত আৰু লয়োক প্ৰমাণ ।
 ভক্তি চণ্ডালিক প্ৰদক্ষিণ বিত্তমাৰ ॥২১৬॥
 আৰু মধু চণ্ডালক লয়োক প্ৰণাম ।
 পাতিলা যজ্ঞেৰ শাস্ত্ৰ বিপ্ৰযত নাম ॥
 তিনি সম্প্ৰদাক পূৰ্বে ধৰি প্ৰকাশন ।
 জ্ঞান কৰ্ম কুকিলৰ নিবৃত্তি আচম ॥২১৭॥
 বিবিধি অলস্তি শিব সম্প্ৰদা তৃতীয় ।
 ভকত সকলে তাক জানি প্ৰবৰ্ত্তয় ॥
 তিনত তিনিতি ভাব নৱ নৱ হয় ।
 উত্তম মধ্যম প্ৰকৃতি ইয়াত কয় ॥২১৮॥
 পূৰ্বে ব্ৰহ্ম আগে হংস নাৰায়ণে কৈলা ।
 আত্মা জ্ঞান পায়৷ তেস্তে শৰণ পশিলা ॥
 হংস নাৰায়ণ ভকত—প্ৰৰ্জ্জা প্ৰতি ।
 নিগুণ ভাগৱত ৰচিলা ছৱা ভিত্তি ॥২১৯॥
 হংস কাকি নাম সৰ্ব শাস্ত্ৰ মध्ये সাৰ ।
 সকল নিগুণ শাস্ত্ৰ সম নাহি জাৰ ॥
 ব্যাল্লিগ হাজাৰ শ্লোক কৃষ্ণ লীলা গুণ ।
 হংস নাৰায়ণে কৈলা ভকতি নিগুণ ॥২২০॥

আৰু শ্ৰীভাগৱত শাস্ত্ৰ মध्ये সাৰ ।
 সংক্ষেপে কৰিয়া পদ কৰিবো প্ৰচাৰ ॥
 সংক্ষেপে কৰিয়া উপালন্তা নকৰিবা ।
 সাৰ শাস্ত্ৰ কথা ছয় ইয়াত বুজিবা ॥২১৯॥
 ভাগৱত কথাছয় শুনা কৰ্ণ ভৰি ।
 আগে ইতো কথাছয় লওক সাদৰি ॥
 প্ৰথমে প্ৰণাম কহ শুনা সাবধান ।
 সৌনকাদি ঋষি সবে পূছে বিজ্ঞমান ॥২২০॥
 চয় প্ৰশ্ন কৰিলন্তু সূতৰ আগত ।
 তাক এক মনে শুনা সভাসদ য'ত ॥
 সকলো শাস্ত্ৰৰ সাৰ শ্ৰৱন একান্ত ।
 দৈবকীত কৃষ্ণ কিবা কাজে জন্মিলন্তু ॥২২১॥
 ব্ৰহ্মা বিষ্ণু ৰুদ্ৰৰূপে কোনে কৰ্ম্ম কৰে ।
 মৎস্য কুৰ্ম্ম ৰূপ ধৰি কি লীলা আশ্ৰয়ে ॥
 বলোদ্ভৱ সহিতে কৃষ্ণ লীলাশ্চয় ।
 তাহাক পশিলা ঋষি সব সম হয় ॥২২২॥
 কৃষ্ণ বৈকৰ্ণক গৈলা য'ত ধৰ্ম্মগন ।
 কহিয়ে কাৰণ কাত লৈওক হৰন ॥
 এহিচয় প্ৰশ্ন কৈলা কহিলো নিশ্চয় ।
 ভক্তি উভয়ৰ কথা শুনা যেন নয় ॥২২৩॥
 প্ৰথম কালত কৰি তীৰ্থক গমন ।
 তেবেহে মোহোক গৈয়া কৰিবে শৰন ॥

তাত পাছে মহন্তর যত গুন গন ।
 এক মনে কবিবেক শ্রবন কীর্তন ॥২২৪॥
 ধর্ম্যক লাগিয়া পাছে শ্রদ্ধা হবৈমন ।
 তেবে ঈশ্বরত মতি হৈবে অনুক্ষন ॥
 সপ্রেম ভকতি হরে আত অনন্তর ।
 তবেহে ঈশ্বর বশ্য জানা ভকতর ॥
 সমস্তে লবয়ু লাগ পূকষত আশি ।
 ধর্ম্যক পার্বক আবে শুনিয়ে হহুশি ॥২২৫॥
 সব্য শৌচ তপ দায়া এহি চারি পার ।
 ধর্ম্যর পদক কহো শুনীয়ো মাধব ॥
 অসাধ্য যে মোর সঙ্গে সদচতুষ্টয় ।
 অসাধ্য সাধ্যক জানা ভাগিনা নিশ্চয় ॥২২৬॥
 স্ময় জানা ভাঙ্গিলেক তপ নাম ভবি ।
 সঙ্গে ভাঙ্গিলেক মোচ পার নিষ্ঠ কবি ॥
 মদে ভাঙ্গিলেক দায়া নাম যিতু পার ।
 কলির পদক কহো শুন্য সেন ভার ॥২২৭॥
 পদ ত্রিশূন্য সুরবর্ণক আদি যত ।
 অমৃত ঘটত পান পদ সাবোগত ॥
 নাবীতে ওপজে কাম চালত বাধ ।
 সুরবর্ত বৈব বুদ্ধি নাহিকেয় দক্ষ ॥২২৮॥
 এতে কেহে স্ত্রী সুরবর্ত আশ কতি ।
 নকবিবা যিতুজন মহা সন্ত মতি ॥

পৰীক্ষিত নৃপতি পাছে পুচন্ত সুকত ।
 মৰণ সময়ে লোক কোন ধৰ্ম্মলন্ত ॥২২৯॥
 কাক শুনিবেক কাক কহিবে নিশ্চয় ।
 কোন কৰ্ম্ম কৰিবেক কহো মহাশয় ॥
 কাক মনে জানিবেক কিমত কুশল ।
 কৈয়ো দেৱ মোৰ হোক জন্মৰ সফল ॥২৩০॥
 এহি মানে থৈলো কথা, প্ৰথম স্কন্ধৰ ।
 দ্বিতীয় স্কন্ধৰ কথা শুনা আত পৰ ॥
 বিপ্ৰ্য্যব বলিলেক প্ৰশ্নৰ তাহাক ।
 যিতু স্বভাৱতে কৰে বুঢ়া সবা হাক ॥২৩১॥
 কৃষ্ণকেহে কৰ্ত্তব্য জানা সকললোকৰ ।
 কৃষ্ণকেহে জপিবাব লাগে নিৰন্তৰ ॥
 কৰ্ত্তব্য জানিবা কৃষ্ণ বেশে কৰ্ম্মচয় ।
 আক নাজানিয়া লোকে সংসাৰ পৰয় ॥২৩২॥
 পদ্ম কলপত্ ব্ৰহ্ম দেৱৰ আগত ।
 চাৰি শ্লোকে নাৰায়ণে কৈলা ভাগৱত ॥
 জ্ঞানবিজ্ঞানক কথা তদং বহস্যক ।
 এহি চাৰি গোটা শ্লোক কহিলা ব্ৰহ্মাক ॥২৩৩॥
 শাস্ত্ৰ শ্ৰবনক জানা জ্ঞানক বুলি কয় ।
 মহা গুৰু জাকহে বিজ্ঞান বুলি কহয় ।
 প্ৰেমানন্দে ভক্তি কৰে ভক্তৰ সঙ্গত ।
 তাকেহে বহস্য বুলি জানা স্বৰূপত ॥২৩৪॥

সাধু সঙ্গে বহিজানা ভক্তৰ সঙ্গত ।
 শ্রবন কৰয় জানা প্রেম আনন্দত ॥
 তাকেহে তদং বুলি कहিলো নিশ্চয় ।
 এহি চানি ভাগ কথা বুজিবে লাগয় ॥২৩৫॥
 আত অনন্তৰে শুনা দশ লক্ষনক ।
 সৰ্ববস আক জানা স্থান পৌষনক ॥
 তুতি মনুন্তৰ গুন জৈশ্বাণু কথাক ।
 নিকগদ মুক্তিৰ যে আদিত্য আশ্রয়ক ॥২৩৬
 মৰিষি আদিৰ সৃষ্টি বুলি বিশৰ্গত ।
 স্বৰ্গ পৃথিবীক পতালত আদিষত ॥
 স্থান পৌষনত হেন জানিবা সমস্ত ।
 সন্তৰ মনত কুপ দুৰ্ব্বাক্ষণা জাত ॥২৩৭॥
 ইতু হেন লক্ষণক কাষ্ঠাত বোলয় ।
 সন্তৰ কৃপাত সুবাধনা জাত হয় ॥
 প্রতিত ভকত হৰি কৰন্ত বন্ধন ।
 এতেকেহে তাক জানা ধলয় পৌষন ॥২৩৮॥
 সদ অসদৰ মহিমা যাত তে জয় ।
 মহন্তৰ কৃপাত সুবাধনা জাত হয় ॥
 ইতু হেন লক্ষণক ভাবিয়া বোলয় ।
 মহন্ত সকলে আক कहিয়া আচয় ॥২৩৯॥
 মনু পুত্র ইন্দ্র অংশ জৈশ্বৰ ।
 ঋষিণয় মনুষ্যৰ পায় নিবন্তৰ ॥

অংশ অৱতাৰ ভক্ত বাজাৰ চৰিত ।
 তাহাক ঈশান কথা বোলয় প্ৰবিত্ৰ ॥২৪০॥
 নিব্য নৱ দুৰ্লি ক্ষেনদ জীৱ নাম ।
 বোলয় নৈমিশ্য ব্ৰহ্মা বোলে যিভুকাম ॥
 শতেক বৎচৰ আয় ব্ৰহ্মাৰ হোৱয় ।
 তাতেহে ব্ৰহ্মায় প্ৰলম মিলয় ॥২৪১॥
 চাৰি প্ৰলয়ক জানা নিকঙ্ক বোলয় ।
 জাগন শপন ইতু মহা নিদ্ৰা হয় ॥
 চৈতন্য ঈশ্বৰে বোলিয়া থাকয় ।
 এহি মতে জানা জীৱ দেহ প্ৰবৰ্তায় ॥২৪২॥
 ভাগৱত শাস্ত্ৰ এহি নয় লক্ষণক ।
 দশম লক্ষণ আবে কহে ঈশ্বৰক ॥
 শুন্যক আবে সভামদ সাধুষত ।
 শাস্ত্ৰ সাৰ ছাই পদ কৰিলো বেকত ॥২৪৫॥
 ততো দ্বৈ শয় শূক দেৱ যতুৰাই ।
 দিলা অনুমতি মোক কৃপা দৃষ্টি ছাই ॥
 সেহি অনুমতি মণে জানা যত মান ।
 সন্তসার নাম ইতু শাস্ত্ৰত প্ৰধান ॥২৪৬॥
 মহাস্ত সবে আত মহা কোতুহল ।
 পাপ যুক্ত মনুষ্যৰ আত কোন ফল ॥
 জানি বুদ্ধ জনে মোক নিন্দা নুবুলিবা ।
 শাস্ত্ৰক ছাহিয়া অৰ্থ বুপাছেহেজিবা ॥২৪৭॥

জানি কৃষ্ণ চরণত সবে কৰা সেৱ ।
 কৃষ্ণ বিনে নাহিকে অপৰ আনন্দেৱ ॥
 হেন কৃষ্ণ দেৱ মই কৰো নমস্কাৰ ।
 মৃত পৰে নাহিকেৱ জ্ঞান দুৰাচাৰ ॥২৪৮॥
 সহজেৱ হোক মন তযু চৰণত ।
 জনমে ২ হোক ভাৱ ভকতত ॥
 এহি কৃপা কাৰণে বন্দোহো আন কাম ।
 জন্মৰ সফল হোক বোলা বামবাম ॥২৪৯॥

যৌবন-মোহন তৈল্য ।

এই তৈল্য সকলো তেলৰ ক'ত উত্তম, আৰু গন্ধও ভাল ।
২ ৩ দিন পৰ্য্যন্ত সম ভাবে গন্ধ থাকে । আসামৰ ভদ্ৰ সন্তান
মাত্ৰেই ইয়াক ব্যৱহাৰ নকৰা নাই । বটল ও ডান্দৰ প্ৰায় আধা
পোৱা তেল ধৰে দাম ও তাকৰ ৮০ অনা মাত্ৰ ।

কুন্তলৰঞ্জন ।

ইয়াক ব্যাবহাৰ কৰিলে সকলো প্ৰকাৰৰ মূৰৰ বেমাৰ ভাল
হয় । বেনে কামুৰা ফুৰোয়া, আদৰপালী সূৰ্য্যকপালী আদি
তৎক্ষণাত ভাল হয় মূল্য ৮০ অনা ।

কেশ সুবাসিনী ।

ই, ও ভদ্ৰ সকলৰ ব্যাবহাৰৰ উপযুক্ত, ইয়াক নিয়মিতৰূপে
ব্যাবহাৰ কৰিলে চুলি বাৰে আৰু ফুলা হয় । গন্ধও অতি মনোহৰ
মূল্য ৮০ অনা ।

বিশেষ সুবিধা ।

একে লগে ৩ শিশি নিলে মাণ্ডল নালাগে । আৰু লগত
৪০ দামৰ এখনী কিতাপ ও উপহাৰ পাব ।

এজেণ্ট লাগে ! এজেণ্ট লাগে !!

আমাৰ উক্ত তৈল্য বেছিমান কাৰণে আসামৰ সকলো ঠাইতে
বিশ্বাসি এজেণ্ট ভালে মান আৱশ্যক । সম্ভবে নিয়মাবলীৰ কাৰণে
আবেদন কৰক ।

ঠিকানা ।

শ্ৰীপূৰ্ণানন্দ গগৈ, পাৰ্ৱফিউমাৰ্চ—জয়পুৰ আসাম
সোল এজেণ্ট—শ্ৰীধৰ্মেশ্বৰ গগৈ, নামৰূপ ।

“সাহিত্য ভাণ্ডাৰ পুস্তকালয়”ৰ বিক্ৰী কিতাপৰ তালিকা।

তলত লিখা কিতাপ বিলাক আমাৰ ওছৰত বিচাৰিলে পাব।
ইয়াৰ বাজেও আৰু ভালে মান ধৰনৰ পুথি পাব।

নাম	মূল্য।	নাম	মূল্য।
হেলাছি	১০	সখীলীলা	১০
সহজ জ্যোতিষ	১০	দালিমপাঠ	১০
গৃহস্বামী	১০	কবসিংহ মন্ত্ৰ	১০
দৈবচক্ৰ	১০	দৈবকোষ	১০
ভক্তিৰত্নাবলী	১০	ভক্তিপ্ৰেমাবলী	১০
শুপ্তমণি	১০	সন্তসাৰ	১০
ধূলৰ উৎপত্তি	১০	কথাবোৰা	১০
সোতান বনবাস	১০	ৰামবনবাস	১০
হৰিশ্চন্দ্ৰ উপাখ্যান	১০	পদ্মপুৰাণ	১০
কাম্বল	১০	বড়বেজালী	১০
বিলাহি বেজিনী	১০	মনোমতি	১০
আইনাম	১০	গোপিনী-কীৰ্ত্তন	১০
শিপিণী কীৰ্ত্তন	১০	বহু-কীৰ্ত্তন	১০
হৰি কীৰ্ত্তন	১০	হাতী কীৰ্ত্তন	১০
ফুলকোঁৱৰ	১০	ভীষ্মচৰিত	১০
বাধাহৰণ	১০	কুমৰহৰণ	১০

পোৰাৰ ঠিকানা—

প্ৰোগ্ৰাইটাৰ :—শ্ৰীপূৰ্ণানন্দ গগৈ, জয়পুৰ পোঃ।

মানেজাৰ :—শ্ৰীধৰ্মেশ্বৰ গগৈ, নামৰূপ, আসাম